

Tilläggsbudget för år 2001

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 20 september 2001 beslutat att bereda övriga berörda utskott tillfälle att avge yttrande över proposition 2001/02:1 Budgetpropositionen för år 2002 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2001 (yrkandena 16–28) jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Miljö- och jordbruksutskottet behandlar i yttrandet de förslag i propositionen som avser tilläggsbudget för utgiftsområdena Allmän miljö- och naturvård (utgiftsområde 20) samt Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar (utgiftsområde 23).

Uppllysningar i ärendet har inför miljö- och jordbruksutskottet lämnats av företrädare för Jordbruksdepartementet.

Utskottet

I propositionen föreslås under utgiftsområde 20 att anslaget 34:2 Miljöövervakning m.m. minskas med 23 000 000 kr. Anslaget minskas för att finansiera ökningen med 20 000 000 kr av det under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande uppförda anslaget 32:1 Länsstyrelserna m.m. samt ökningen med 3 000 000 kr av det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda anslaget 41:1 Skogsvårdsorganisationen. Vidare föreslås att anslaget 34:3 Åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden minskas med 24 125 000 kr för att finansiera ökningen med 2 500 000 kr av det under utgiftsområde 21 Energi uppförda anslaget 35:1 Statens energimyndighet: Förvaltningskostnader samt ökningen med 21 625 000 kr av det under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar uppförda anslaget 43:8 Fiskeriverket. Anslaget 34:4 Sanering och återställning av förorenade områden minskas med 4 700 000 kr. Som skäl anförs att minskningen skall finansiera ökningen med motsvarande belopp av det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m. Vidare föreslås en justering av vissa anslag under utgiftsområdet med

anledning av att premierna för de statliga avtalsförsäkringarna slutligen fastställts.

Under utgiftsområde 23 föreslår regeringen att anslaget 41:1 Skogsvårdsorganisationen ökas med 2 086 000 kr. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppförda anslaget 34:2 Miljöövervakning m.m. minskas. Som skäl anförs att skogsvårdsstyrelserna skall ha det regionala ansvaret för genomförandet av miljökvalitetsmålet Levande skogar. För att skogsvårdsstyrelserna skall kunna fullgöra sitt arbete inom ramen för det regionala mål- och uppföljningsarbetet bör anslaget ökas. Anslaget 42:5 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar ökas med 13 000 000 kr. Enligt regeringen har kostnaderna för BSE-kontroller visat sig bli högre än vad som tidigare förväntades. Även kostnaderna för att bekämpa sjukdomar som finns upptagna i epizootilagen har visat sig bli högre än beräknat. Anslagsökningen finansieras genom att anslaget 43:16 Åtgärder inom livsmedelsområdet minskas med 10 000 000 kr samt att anslaget 25:1 Sveriges lantbruksuniversitet minskas med 3 000 000 kr. Statens växtsortnämnd bedrivs med krav på full kostnadstäckning. Avgiftsinkomsterna förs till en inkomstittel medan medel för verksamheten anvisas på detta anslag. Under år 2001 har kostnaderna, främst på grund av dyrare ekonomisk administration, ökat kraftigt och verksamheten kommer under innevarande år att uppvisa ett underskott. För att till en del avhjälpa denna situation föreslår regeringen att anslaget 43:3 Statens växtsortnämnd ökas med 273 000 kr. Finansiering sker genom att anslaget 43:2 Statens utsädeskontroll minskas med motsvarande belopp. Under anslaget 43:5 Arealersättning och djurbidrag m.m. finns i statsbudgeten för innevarande år uppfört ett ramanslag på 5 269 500 000 kr. Vidare har regeringen ett bemyndigande att ingå ekonomiska förpliktelser på högst 4 600 000 000 kr. På grund av att omräkningskursen för euro har stigit väsentligt sedan kursen för arealersättning fastställdes för stöddåret 2001 föreslår regeringen att bemyndigandet höjs med 368 000 000 kr. Anslaget 43:7 Räntekostnader för förskotterade arealersättningar m.m. föreslås ökas med 47 000 000 kr. EG:s regler om kompensationsstöd med anledning av märkbar revalvering den 1 januari 2001 finns bl.a. i rådets förordning (EG) nr 2799/98 av den 15 december 1998 om att fastställa ett agromonetärt system för euron. Om en märkbar revalvering ägt rum får medlemsstaten i enlighet med förordningen bevilja ett kompensationsstöd till jordbrukarna vid tre tillfällen under en period på tre år. EU finansierar 50 % av delbetalningarna och medlemsstaten finansierar 50 %. Den del av valutakompensationen som EG medfinansierar kan liksom övriga återföringar från EG-budgeten belasta anslaget 43:6 Arealersättningar och djurbidrag m.m. Några nya medel behöver inte anvisas för detta ändamål. För att täcka den nationella medfinansieringen för år 2001 behöver dock anslaget 43:7 Räntekostnader för förskotterade arealersättningar m.m. ökas med 47 000 000 kr. Anslaget 43:8 Fiskeriverket ökas med 21 625 000 kr. Enligt regeringen berörs Fiskeriverkets verksamhet av åtgärder inom flera miljökvalitetsmål som föreslagits i propositionen Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier för att uppnå miljökvalitetsmålen (prop.

2000/01:130). För att bidra till Fiskeriverkets arbete med åtgärder som syftar till att uppnå miljö kvalitetsmålen föreslår regeringen att anslaget bör ökas. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppförda anslaget 34:3 Åtgärder för biologisk mångfald minskas med motsvarande belopp. Anslaget 43:16 minskas med 11 500 000 kr. 1 500 000 kr går till anslaget 45:1 Sametinget och 10 000 000 kr till anslaget 42:5 Bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar. Under anslaget 44:1 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur finns i statsbudgeten för innevarande år uppfört ett ramanslag på 2 203 000 000 kr. Vidare har regeringen ett bemyndigande att ingå ekonomiska förpliktelser på högst 2 950 000 000 kr. Regeringen föreslår att bemyndigandet höjs till att omfatta beslut om stöd som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 4 180 000 000 kr efter år 2002. Höjningen av bemyndigandet med 1 230 000 kr orsakas av det ökade antalet ansökningar om miljöersättning avseende den nya programperioden 2000–2006, omläggningen till nya åtaganden samt ökningen av stödet till växtnärläcksage. Under anslaget 44:2 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur finns i statsbudgeten för innevarande år ett ramanslag på 1 500 922 000 kr. Vidare har regeringen ett bemyndigande att ingå ekonomiska förpliktelser på högst 3 515 000 000 kr. Enligt regeringens förslag bör regeringen bemyndigas att under år 2001 i fråga om ramanslaget 44:2 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur besluta om stöd som inklusive tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 4 770 000 000 kr efter år 2001. Det ökade antalet miljöersättningar avseende den nya programperioden 2000–2006, omläggningen till nya åtaganden samt ökningen av stödet till växtnärläcksage medför enligt regeringen att bemyndigandet bör höjas med 1 255 000 000 kr. Vidare föreslås en slutlig justering av vissa anslag under utgiftsområdet med anledning av att premierna för de statliga avtalsförsäkringarna slutligen fastställts.

Miljö- och jordbruksutskottet vill för sin del anföra följande. Regeringen har i budgetpropositionen för år 2002 (prop. 2001/02:1, volym 1) redovisat sina politiska prioriteringar under avsnitt 4.3. Bl.a. anför regeringen (s. 98) att utgiftstaket för år 2002 kan komma att överskridas om inte ytterligare åtgärder vidtas. För att motverka ett sådant överskridande aviserar regeringen ett tidigareläggande av vissa utgifter från år 2002 till år 2001. Under utgiftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar anges bl.a. att utbetalningar av betesstöd skall tidigareläggas. Mot bakgrund av den ytterligare information som erhållits i ärendet finner utskottet emellertid att andra alternativ inom området bör prövas. Av bl.a. administrativa skäl är det inte möjligt att tidigarelägga utbetalningar av betesstöd. Däremot bör det vara möjligt att helt eller delvis till år 2001 tidigarelägga utbetalningarna av de för år 2002 avsatta medlen för arealersättningar. Erforderligt belopp kan anvisas på tilläggsbudget för år 2001. Enligt utskottets mening bör således anslaget 43:5 Arealersättning och djurbidrag m.m., som för innevarande år uppgår till 5 269 500 000 kr, höjas med 3 500 000 000 kr. Samtidigt bör ramen för ut-

giftsområde 23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar höjas med motsvarande belopp. Ersättningar bör så långt utgiftstaket medger utbetalas år 2001. Eventuellt kvarstående ersättningsbelopp bör utbetalas så snart som möjligt i januari 2002.

I övrigt tillstyrker utskottet regeringens förslag till tilläggsbudget för budgetåret 2001.

Stockholm den 25 oktober 2001

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Ulf Björklund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulf Björklund (kd), Sinikka Bohlin (s), Göte Jonsson (m), Inge Carlsson (s), Jonas Ringqvist (v), Ingvar Eriksson (m), Carl G Nilsson (m), Ingemar Josefsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Kjell-Erik Karlsson (v), Caroline Hagström (kd), Per-Samuel Nisser (m), Maria Wetterstrand (mp), Eskil Erlandsson (c), Harald Nordlund (fp), Michael Hagberg (s) och Carina Ohlsson (s).

Särskilt yttrande

Utbetalning av arealersättning m.m.

Ulf Björklund (kd), Göte Jonsson (m), Ingvar Eriksson (m), Carl G Nilsson (m), Caroline Hagström (kd), Per-Samuel Nisser (m), Eskil Erlandsson (c) och Harald Nordlund (fp) anför:

Principen för utbetalningar av EU-ersättningar skall vara att ersättningarna utbetalas samma år som de avser. Vi tillstyrker därmed utskottets initiativ att tidigarelägga utbetalningarna av de för år 2002 avsatta medlen för arealersättningar till år 2001. Utskottets initiativ innebär enligt vår mening en möjlighet att fr.o.m. år 2002 återgå till det system för utbetalning av bl.a. arealersättningar som var intentionen vid Sveriges inträde i Europeiska unionen. Utbetalningen av ersättningar inom jordbruksområdet bör fortsättningsvis göras samma år som ersättningarna avser. I detta sammanhang bör även påpekas att ifrågavarande ersättningar är starkt likviditetspåverkande för berörda parter, vilket än mer stärker vår argumentering.